

2den Kreds (Gælle), nævnte Kautionsforpligtelser; jeg skal indrømme, at jeg just ikke for har tænkt paa dette, men det er et Forhold, som har en meget væsentlig Betydning ved dette Spørgsmaal. Jeg har som Bestyrer af en Sparekasse haft Leilighed til at se, hvor uendelig mange Laan der udstedes mod Kaution, og man kan tidt nok have ondt ved at passe paa, naar Kautionisterne dø, men dersom dette Forhold kommer til, at naar en saadan Kautionist dør, skal man holde sig pro rata til hans Arvinger, saa vil det ikke være heldigt for den Slags Pengeforhold. Den høitærede Minister yttrede, at Lovforslaget dog havde søgt at lette Kreditorerne deres Stilling naanlig med Hensyn til Indfaldelsen; det skal jeg indrømme, men jeg haaber, at den høitærede Minister ogsaa vil indrømme, at det ikke nytter meget, naar vi se hen til de Arvinger, som ere i Amerika, hvilket er Tilfældet med mange Tusinde Arvinger her i Landet; altsaa har den Lettelse ikke grumme meget at betyde. Den høitærede Minister yttrede fremdeles, at Vedtagelsen af vort Forslag vilde tvinge Arvingerne til at udstede Proklama saa godt som i alle Tilfælde. Det skal jeg indrømme, men jeg mener, at man bør afveie Gænen for Arvingerne og Gænen for Kreditorerne lige imod hinanden, og saa tror jeg rigtig nok, at Vægtskaalen meget betydelig synker til Kreditorernes Side. Der kan ganske vist være forbundet en lille Omkostning og et Ophold ved at udstede Proklama, men i Sammenligning med det, man udsætter Kreditorerne for, forekommer det mig dog, at man bør foretrække at lægge Gænen over paa Arvingerne.

Ordføreren: Jeg skal tillade mig nogle Bemærkninger i Anledning af det Spørgsmaal, der her er under Diskussion, men ligesom det gik den ærede sidste Taler, saaledes vil det ogsaa gaa mig, at jeg ikke kan undgaa at komme til at sige en Del, der egentlig nærmest vedkommer Lovforingsforslaget under Nr. 50, fordi disse Forslag jo hænge sammen. De hænge vel ikke saa nøje sammen, som den ærede sidste Taler mente, men dog forsaavidt, som det ganske vist vil være naturligt, at man lader den samme Regel gjælde i begge Tilfælde; imidlertid er det ganske vist ikke umuligt at give en forskjellig Regel. Spørgsmaalet dreier sig altsaa først og fremmest ganske i Almindelighed om, hvorvidt vi skulle forlade den gamle Regel, vi hidtil have haft, at Arvingerne ikke heste solidarisk for Arveladerens Gjæld, eller om vi skulle beholde den. Jeg tror nu, at man i de Bemærkninger, der hidtil ere faldne her i Salen, for det Første har fæstet Diet altsor ensidig paa Kreditorernes Interesse og ikke lagt tilstrækkelig Mærke til, hvad det virkelig er, det gjælder om for Arvingerne. Det er nemlig ingenlunde Tilfældet, saaledes som Flere have sagt, at det blot dreier sig om et Tidsspørgsmaal for Ar-

vingerne, at det for disse blot dreier sig om at undgaa den Forhaling, som følger af Proklamas Udstedelse, men for Arvingerne er Spørgsmaalet det, om de skulle forpligtes til at betale Gjælden strax, det er praktisk talt Spørgsmaalet hos dem, eller om de have Afgang til at benytte den Genstand, der er indrømmet Arveladeren. Det er nemlig klart, at, naar de skulle være solidarisk forpligtede, dersom de ikke betale Gjælden, saa ville de i Reglen ikke indlade sig paa at benytte Genstanden, saa maa de betale Gjælden, og saa ville de i Virkeligheden blive ubelukkede fra at benytte den Genstand, der er indrømmet Arveladeren. Dette antager jeg er det, som egentlig er Kernen i den bestaaende Retregel, og som for Arvingerne er af stor Interesse, det, at det hidtil har været Grundtænkning her i Landet, at Arvingerne være berettigede til at benytte den Genstand, der maatte tilkomme Arveladeren, en Ret, som for dem vil blive omtrent betydningsløs, naar de kun kunne gjøre det paa det Vilkaar, at de skulle være solidarisk forpligtede. Jeg tror ogsaa, at man ved dette Spørgsmaals Betragtning har overset, at man jo maa udvide Blikket betydelig, naar man taler om Gjæld, man maa ikke tænke alene paa saadanne Tilfælde som Haandværkerregninger, der jo kun udgjøre en ringe Del af Gjælden, men man maa huske paa, at naar man opstiller en Regel om Solidaritet, saa kommer man ogsaa til at ramme saadanne Tilfælde som f. Ex. dem, hvor der er givet Pant for Gjælden, saa kommer man ind paa at fastsætte noget Saa-dant som, at, om der ogsaa er givet Pant i en fast Eiendom og fuldkommen tilstrækkelig Pant, saa skulle dog Arvingerne blive solidarisk forpligtede for Gjælden, Noget, som forekommer mig at ville være i høi Grad besværende for Folk, og som jeg heller ikke synes, der er nogen Nødvendighed for. Det er derfor min Tro, at dersom man overhovedet vilde forlade vort gamle System i denne Retning og gaa ind paa et nyt, saa vilde det være nødvendigt at træffe adskillige flere Bestemmelser dertil end blot dette med et Pennestreg og at sige, Arvingerne skulle herefter være solidarisk forpligtede. Dernæst kommer der en anden Betragtning til, som jeg lægger megen Vægt paa. Jeg erkjender jo, at der i og for sig ikke er nogen Umulighed i at ordne det hele Forhold saaledes, at Gjælden i Reglen skal betales, og at Arvingerne, hvis de ikke betale den, blive solidarisk forpligtede; men jeg vil blot fremhæve, at det er Noget, som hænger sammen med hele den øvrige Ordning. Det kan ikke gaa an saaledes at rive en enkelt Sætning ud og stille den op paa en anden Maade end hidtil, uden at foretage en tilsvarende Forandring i det hele System. Saaledes mener jeg, at naar man vil gaa over til det modsatte System og sige, at Arvingerne skulle være solidarisk forpligtede for Gjælden, saa vil man behøve adskillige andre og nye Regler med